

Veelindude toitmise pahupoolest

Ilmade jahenedes asuvad paljud inimesed veelinde toitma. Sageli pole see mõistlik, sest sõltuvus inimesest võib linnu veel abitumasse olukorda panna.

Üha enam võib meil talviti asulates märgata parte ja luiki. Nad patseerivad inimeste-autode vahel ning nuruvad poe ees ja turuplatsil möödujatelt saia. Nii mõnigi linlane halastab neile, ostab poest paar saia ning pudistab need mäslevalle pardiparvele toiduks. Mõnes peres on sellest kujunenud nädalavahetuste traditsioon. Kuid enne järjekordse saia ostmist tasub juurelda, miks on veelinnud inimeste sekka tulnud ja millised võivad olla toitmise tagajärjed.

Veelindude toitmise põhjuseks tuuakse, et küllap on nad näljas ega jõua ära lennata. See pole nii. Sinikael-part ja kühmnokk-luik on loomu poolest rändlinnud. Kui nad ei saa jõgede, järvede ja madalate merelahtede külmudes enam veekogu põhjast toitu kätte, peavad nad lendama mahedama kliimaga aladele. Veekogud jäätuvad Eestis enamasti detsembris, mõnel aastal hiljemgi. Seega võib ränne kesta isegi jõulukuus.

Kui sellisel ajal parte-luiki saiaiga toita hakata, võivad inimest rohkem usaldavad isendid leida, et lendamine sadade kilomeetrite kaugusele on liialt energiakulukas ja ohtlik ning ei tasu

riski ära. Nende rändeinstinkt nõrgeneb, talve edenedes aga jäävad metsikud linnud maismaale lõksu. Nende elu muutub täiesti sõltuvaks inimeste pakutavast toidust.

OHUD ASULAIS

Asulatesse talvituma jäävaid parte varitsevad mitmed ohud. Kuigi saiaiga toidetavad sulelised näevad prisked välja, on see üheks külgne söök, kust puuduvad vajalikud toitained. Nõrga immuunsüsteemiga linnud on haigustele vastuvõtlikumad.

Haiguste kiire leviku riski suurendab lindude arvukus ja täisroojatud maapind nende jalge all. Poekülastajad ja linnutoitjad levitavad pardikakat ning piskuid saapataldade küljes edasi nii koju kui kontorisse. Partide-luikede arvu asulates vähendavad koerad, kassid ja näljased inimesed.

Luikede jalgupidi jäässe külmumine on samuti toitmise otsene tagajärg. Saiaga paigale meelitatud linnud eiravad rannikumere jäätumist, kuni pole enam piisavalt vaba vett selleks, et hoojooksuga lendu tõusta.

ERANDJUHUL NISU

Erandjuhul vajavad pardid ja luigid lisatoitu siis, kui inimesed on nad linnadesse talvitama meelitanud ning nad ei suuda enam omal jõul lähimate toitumisaladeni lennata. Kindlasti tuleb ebatervisliku saia asemel pakkuda toitainerikast teravilja (nisu). Ei tasu lootust kaotada, kui pardid põlgavad teravilja ära – järelikult pole näljas. Veelindude ellujäämise väljavaated suurenevad, kui kõik toitjad annavad teravilja ning ei ahvatle kõrval saiaiga.

Möödunud talvel puudus veelindude toitmiseks igasugune vajadus. Sama võib öelda ka senise talve kohta. Eeloleval nädalavahetusel viiakse aga 110 riigis läbi talvituvate veelindude loendus. Kõik on oodatud sellest aktsioonist osa võtma! Jätke vaid sai kaasa võtmata.

Lisainfo veelinnuloenduse kohta:
<http://www.eoy.ee/>

MEELIS UUSTAL,
Tallinna Linnuklubi